

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 7 Μαΐου 2024
(OR. en)

8830/24

CONUN 100
ONU 52
DEVGEN 54
ACP 44
COAFR 144
COLAC 52
COASI 62
COEST 243
CLIMA 164

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 7 Μαΐου 2024

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τα αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη (AMNK)
- (Συμπεράσματα του Συμβουλίου - 7 Μαΐου 2024)

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τα αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη (AMNK), που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 4021η σύνοδό του στις 7 Μαΐου 2024.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τα αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη (ΑΜΝΚ)

1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τα κράτη μέλη της χαιρετίζουν τη σύγκληση της 4ης διεθνούς διάσκεψης για τα αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη (ΑΜΝΚ)¹ στις 27-30 Μαΐου 2024 στην Αντίγκουα και Μπαρμπούντα. Το θέμα «Χαρτογράφηση της πορείας προς την ανθεκτική ευημερία» είναι ιδιαίτερα σημαντικό τόσο για τα ΑΜΝΚ όσο και για την ΕΕ. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την ανακήρυξη του 2024 ως Διεθνούς Έτους ΑΜΝΚ, γεγονός που αποτελεί σημαντική ευκαιρία για την ένταξη των προοπτικών των ΑΜΝΚ στο διεθνές θεματολόγιο.
2. Η ΕΕ έχει ενισχύσει την εταιρική της σχέση με τα ΑΜΝΚ σε πολιτικό επίπεδο, καθώς και με εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών και των επιχειρήσεων. Η ΕΕ είναι πλήρως προσηλωμένη στην ανάπτυξη της συνεργασίας της με τη Συμμαχία των Μικρών Νησιωτικών Κρατών (ΑΟΣΙΣ) και το Προεδρείο της, υπό την τρέχουσα προεδρία της Σαμόα.

¹ 39 Κράτη: Αντίγκουα και Μπαρμπούντα, Μπαχάμες, Μπαρμπέιντος, Μπελίζ, Πράσινο Ακρωτήριο, Κομόρες, Νήσοι Κουκ, Κούβα, Ντομίνικα, Δομινικανή Δημοκρατία, Φίτζι, Γρενάδα, Γουινέα Μπισάου, Γουιάνα, Αϊτή, Τζαμάικα, Κιριμπάτι, Μαλδίβες, Νήσοι Μάρσαλ, Ομόσπονδες Πολιτείες της Μικρονησίας, Μαυρίκιος, Ναόρου, Νιούε, Παλάου, Παπούα-Νέα Γουινέα, Σαμόα, Σάο Τομέ και Πρίνσιπε, Σιγκαπούρη, Άγιος Χριστόφορος και Νέβις, Αγία Λουκία, Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες, Σεϋχέλλες, Νήσοι Σολομώντος, Σουρινάμ, Ανατολικό Τιμόρ, Τόνγκα, Τρίνιταντ και Τομπέιγκο, Τουβαλού, Βανουάτου. 18 συνδεδεμένα μέλη των περιφερειακών επιτροπών των Ηνωμένων Εθνών: Αμερικανική Σαμόα, Ανγκουίλα, Αρούμπα, Βερμούδες, Βρετανικές Παρθένες Νήσοι, Νήσοι Κέιμαν, Κουρασάο, Γουαδελούπη, Γκουάμ, Μαρτινίκα, Μοντσεράτ, Νέα Καληδονία, Κοινοπολιτεία των Βόρειων Μαριάνων Νήσων, Γαλλική Πολυνησία, Πουέρτο Ρίκο, Άγιος Μαρτίνος, Νήσοι Τερκς και Κάικος, Παρθένες Νήσοι των Ηνωμένων Πολιτειών.

3. Τα νησιωτικά κράτη της Καραϊβικής, του Ειρηνικού, του Ατλαντικού, του Ινδικού Ωκεανού και της Νότιας Σινικής Θάλασσας κατέχουν κρίσιμη θέση. Επειδή είναι κυρίως μικρού μεγέθους — γεωγραφικά και πληθυσμιακά— κάθε κλυδωνισμός μπορεί να έχει δυσανάλογες, ακόμη και υπαρξιακές συνέπειες για τις κοινωνίες, τις οικονομίες και τους πολιτισμούς τους, ιδίως για τις γυναίκες και τα κορίτσια, καθώς και για άλλα άτομα που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, όπως οι αυτόχθονες πληθυσμοί και οι τοπικές κοινότητες. Επειδή είναι νησιά —συχνά χαμηλού υψομέτρου και απομακρυσμένα— είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένα στις δυσμενείς επιπτώσεις των ακραίων καιρικών φαινομένων και των αργά εξελισσόμενων φαινομένων που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή, όπως η άνοδος της στάθμης της θάλασσας και η διείσδυση αλμυρού νερού. Τα AMNK βασίζονται στους ωκεανούς ακόμη περισσότερο από ό,τι άλλες χώρες για την οικονομία τους, τη ρύθμιση του μικροκλίματος, τον πολιτισμό και την αναψυχή τους. Ως εκ τούτου, είναι εξαιρετικά ευάλωτα στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, της επισιτιστικής και διατροφικής ανασφάλειας, της θαλάσσιας ρύπανσης, της απώλειας θαλάσσιας βιοποικιλότητας, της μείωσης των πόρων γλυκών υδάτων, της απερήμωσης, της διάβρωσης των ακτών, της υποβάθμισης του εδάφους και των παράνομων, αδήλωτων και ανεξέλεγκτων αλιευτικών δραστηριοτήτων.
4. Αν και τα AMNK βρίσκονται στην πρώτη γραμμή, τα ζητήματα αυτά συνιστούν πρόκληση και ευθύνη για όλα τα μέλη των Ηνωμένων Εθνών, τα οποία τον Σεπτέμβριο του 2023 συγκεντρώθηκαν στη διάσκεψη κορυφής για τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης προκειμένου να επαναβεβαιώσουν τη «δέσμευση για την αποτελεσματική εφαρμογή της Ατζέντας του 2030 και των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης και να τηρήσουν όλες τις αρχές που κατοχυρώνονται σε αυτήν.» Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να στηρίζει τις εργασίες προς αυτή την κατεύθυνση. Τα μέλη των Ηνωμένων Εθνών θα εξετάσουν επίσης τις ειδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα AMNK κατά τη διάσκεψη κορυφής για την άνοδο της στάθμης της θάλασσας τον Σεπτέμβριο του 2024 και κατά την επόμενη διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τους ωκεανούς, τον Ιούνιο του 2025.
5. Η ΕΕ αναγνωρίζει τον ρόλο των AMNK στο να οδηγηθούμε σε θετικές εξελίξεις, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και την προστασία του περιβάλλοντος. Τα AMNK έχουν πρωτοστατήσει στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων περιβαλλοντικών κρίσεων, για παράδειγμα με τη δημιουργία «θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών» στα ύδατά τους, με αποτέλεσμα την αποκατάσταση των οικοτόπων και την προστασία της βιοποικιλότητας, καθώς και με τη διασφάλιση βιώσιμων γαλαζίων οικονομιών. Τα AMNK προετοιμάζουν επίσης το έδαφος για περισσότερο συμπεριληπτική δράση, πλαίσια πολιτικής και ικανότητες όσον αφορά το κλίμα.

6. Η πορεία ταχείας δράσης των αναπτυσσόμενων μικρών νησιωτικών κρατών (2014 SAMOA Pathway) συνιστά ένα σαφές πλαίσιο δράσης μέσω των 15 τομέων προτεραιότητάς της. Η ΕΕ προβλέπει στη συνεργασία με τα AMNK για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων που θα καθοριστούν στην Αντίγκουα και Μπαρμπούντα. Η περίοδος από τώρα έως την επόμενη διάσκεψη (το 2034) απαιτεί εστιασμένη και διαρκή δράση.
7. Η ΕΕ χαιρετίζει τον προτεινόμενο πολυδιάστατο δείκτη τρωτότητας (MVI) και ζητεί την ταχεία έγκρισή του, δεδομένου ότι τα AMNK αντιμετωπίζουν αναπτυξιακές προκλήσεις και ευπάθειες που δεν αντικατοπτρίζονται επαρκώς στους κοινούς δείκτες εθνικού εισοδήματος, όπως τα κατά κεφαλήν ΑΕΠ και ΑΕΕ. Μέσω της συλλογής περισσότερων και αναλυτικών δεδομένων, ο MVI αναμένεται να διευκολύνει την κατανόηση και τη λήψη αποφάσεων. Η ΕΕ ενθαρρύνει όλα τα αναπτυξιακά ιδρύματα να αξιοποιήσουν αυτό το νέο εργαλείο, ώστε να ενσωματώσουν καλύτερα τους παράγοντες τρωτότητας στην ανάλυση και τη δράση τους. Η ΕΕ ελπίζει να συνεργαστεί με όλους τους εταίρους της για να διασφαλίσει την αναγνώριση και την κάλυψη των ειδικών αναγκών των αναπτυσσόμενων χωρών.
8. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το ψήφισμα που ενέκρινε η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 21 Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με την «ανά τετραετία συνολική επανεξέταση της πολιτικής όσον αφορά τις επιχειρησιακές δραστηριότητες για την ανάπτυξη του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών», και είναι έτοιμη να συμμετάσχει στις διαπραγματεύσεις για την επόμενη επανεξέταση, ώστε να διασφαλιστεί ότι το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών για την ανάπτυξη θα συνεχίσει να ενισχύει τη στήριξη των AMNK.

9. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της δεσμεύονται να διαδραματίσουν εποικοδομητικό ρόλο πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την 4η διεθνή διάσκεψη για τα AMNK (SIDS4), σε όλες τις προτεραιότητες που προσδιορίζονται στο σχέδιο του εγγράφου αποτελεσμάτων. Για τον σκοπό αυτό, θα συνεργαστούν περαιτέρω με εταίρους που επίσης δεσμεύονται να εργαστούν προς όφελος των AMNK, ιδίως με τον Αναπληρωτή Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και Υπατο Αρμοστή για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, τις περικλειστές αναπτυσσόμενες χώρες και τα αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη, καθώς και το Τμήμα Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων των Ηνωμένων Εθνών. Η ΕΕ χαιρετίζει τη σύσταση, από το Γραφείο Αναπτυξιακού Συντονισμού των Ηνωμένων Εθνών (DCO), τον Οκτώβριο του 2021, γραφείου επιτόπιου συντονιστή και ομάδας χώρας των Ηνωμένων Εθνών για τη Μικρονησία, η οποία καλύπτει τις Ομόσπονδες Πολιτείες της Μικρονησίας, το Κιριμπάτι, το Ναούρου, το Παλάου και τις Νήσους Μάρσαλ. Η ΕΕ εξαίρει το έργο της διευθύνουσας επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τις εταιρικές σχέσεις για τα AMNK όσον αφορά την προώθηση των εταιρικών σχέσεων. Δεδομένης της ποικιλομορφίας των AMNK, είναι επίσης σημαντική η συνεργασία σε περιφερειακό επίπεδο και με τις περιφερειακές οργανώσεις των AMNK.

10. Η ΕΕ εκφράζει τη βαθύτατη εκτίμησή της για τη στενή εταιρική σχέση με τα ΑΜΝΚ στις διαπραγματεύσεις των Ηνωμένων Εθνών για το κλίμα. Η ΕΕ εκτιμά τα ΑΜΝΚ θεωρώντας τα βασικούς εταίρους στην ανάδειξη της ανάγκης για άμεση, επείγουσα και ταχεία δράση, όπως υπογραμμίζεται στις εκθέσεις της IPCC, της IPBES και της IRP. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την απόφαση της COP28 σχετικά με τον παγκόσμιο απολογισμό. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της συνεργάστηκαν στενά με τα ΑΜΝΚ για την επίτευξη των αποτελεσμάτων της COP28, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής απομάκρυνσης από τα ορυκτά καύσιμα στα ενεργειακά συστήματα με δίκαιο, ομαλό και ισότιμο τρόπο, επιταχύνοντας τη δράση κατά την κρίσιμη αυτή δεκαετία. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα συνεχίσουν να ενισχύουν τη συνεργασία με τους εταίρους για την κατάρτιση και την εφαρμογή φιλόδοξων εθνικά καθορισμένων συνεισφορών που ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο του παγκόσμιου απολογισμού, συμπεριλαμβανομένων στόχων μείωσης των εκπομπών στο σύνολο της οικονομίας ευθυγραμμισμένων με τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε 1,5 °C, καθώς και για την εφαρμογή του ενισχυμένου προγράμματος εργασίας της Λίμα. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την απόφαση να τεθούν σε εφαρμογή νέες ρυθμίσεις χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένου ενός ταμείου για την παροχή βοήθειας στις αναπτυσσόμενες χώρες που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής για την αντιμετώπιση των απωλειών και των ζημιών. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της έχουν δεσμευτεί να στηρίζουν σημαντικά το Ταμείο, καθώς και τις υφιστάμενες χρηματοδοτικές ρυθμίσεις για τη στήριξη χωρών που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής για την αντιμετώπιση των απωλειών και των ζημιών. Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να συνεργάζεται στενά με τους εταίρους για να επιταχύνει την πράσινη μετάβαση και να επωφεληθεί από αυτήν και να στηρίζει την υλοποίηση των παγκόσμιων δεσμεύσεων. Η ΕΕ είναι πεπεισμένη για το δυναμικό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, για την οικονομία που βασίζεται στους ωκεανούς και άλλους τομείς που είναι σημαντικοί για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η ΕΕ παροτρύνει τα μέλη της G20 να αναλάβουν ηγετικό ρόλο εν προκειμένω, καθώς αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 80 % των παγκόσμιων εκπομπών και διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων.

11. Μέσω των πράσινων εταιρικών σχέσεων και της βοήθειας συνεργασίας, η ΕΕ στηρίζει τα ΑΜΝΚ στην εφαρμογή του παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ. Οι απόψεις μας ευθυγραμμίζονται ως προς την προστασία και την αποκατάσταση των ωκεανών, μεταξύ άλλων μέσω της ταχείας κύρωσης, της έναρξης ισχύος και της εφαρμογής της συμφωνίας για τη βιοποικιλότητα πέραν της εθνικής δικαιοδοσίας (BBNJ), και μέσω της προετοιμασίας για φιλόδοξες δεσμεύσεις κατά την 3η διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τους ωκεανούς στη Νίκαια, τον Ιούνιο του 2025. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της αναγνωρίζουν τη σημασία της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS), η οποία θέτει το νομικό πλαίσιο εντός του οποίου πρέπει να εκτελούνται όλες οι δραστηριότητες στους ωκεανούς και τις θάλασσες. Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ συνυποστήριξαν το ψήφισμα 77/276 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών με το οποίο ζητείται συμβουλευτική γνωμοδότηση του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τις υποχρεώσεις των κρατών όσον αφορά την κλιματική αλλαγή. Η ΕΕ θα συνεργαστεί επίσης στενά με τα ΑΜΝΚ, των οποίων τα μέσα διαβίωσης επηρεάζονται ιδιαίτερα από τη ρύπανση από πλαστικά, με σκοπό την ολοκλήρωση, έως το τέλος του 2024, των διαπραγματεύσεων για ένα φιλόδοξο, διεθνές, νομικά δεσμευτικό μέσο για τον τερματισμό αυτής της μάστιγας. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της τονίζουν τη σημασία της επίτευξης ουδετερότητας ως προς την υποβάθμιση της γης έως το 2030 και χαιρετίζουν την COP16 της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερίμενης που πραγματοποιήθηκε στη Σαουδική Αραβία ως καμπή για την επιτάχυνση της εθνικής και παγκόσμιας δράσης για την αποκατάσταση του εδάφους, την υγεία του εδάφους, την ανθεκτικότητα στην ξηρασία και την πράσινη μετάβαση.
12. Η ισότιμη πρόσβαση στα οφέλη της ψηφιοποίησης, του ψηφιακού μετασχηματισμού των κοινωνιών, της επιστήμης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας, σε συνδυασμό με την ισότιμη ποιοτική εκπαίδευση, προσφέρουν μεγάλες προοπτικές για την προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς, μεταξύ άλλων μέσω της επέκτασης του εμπορίου για την αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων της απομακρυσμένης θέσης· μπορεί επίσης να συμβάλει στον καθορισμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση φιλόδοξων εθνικά καθορισμένων συνεισφορών και να βοηθήσει στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της εργάζονται μέσω του κόμβου ψηφιακής τεχνολογίας για την ανάπτυξη (κόμβος D4D) για την προώθηση του διαλόγου με τις περιφέρειες εταίρους, συμπεριλαμβανομένης της περιφέρειας Καραϊβικής και Ειρηνικού, με σκοπό την προαγωγή ενός ανθρωποκεντρικού και βιώσιμου ψηφιακού μετασχηματισμού.

13. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της στηρίζουν τις συνεχιζόμενες προσπάθειες μεταρρύθμισης της διεθνούς χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής και των πολυμερών αναπτυξιακών τραπεζών, με βάση τον χάρτη πορείας του Συμφώνου του Παρισιού για τους ανθρώπους και τον πλανήτη (4P) και του θεματολογίου Bridgetown 2.0. Προσβλέπουμε στις συζητήσεις για τη μεταρρύθμιση, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της διάσκεψης κορυφής για το μέλλον και της 4^{ης} διεθνούς διάσκεψης για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης, που θα πραγματοποιηθεί στην Ισπανία το 2025.
14. Στόχος πρέπει να είναι η κινητοποίηση, σε μια παγκόσμια προσπάθεια, των αναγκαίων πόρων από όλες τις πηγές για την πλήρη και ταχεία εφαρμογή της Ατζέντας του 2030 και της συμφωνίας του Παρισιού, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης της ρευστότητας και της βέλτιστης δυνατής χρήσης της σπανίζουσας χρηματοδότησης με ευνοϊκούς όρους. Υπάρχει κοινό συμφέρον για καλύτερη αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων και ανισοτήτων, καθώς και για την εγγύηση των παγκόσμιων δημόσιων αγαθών, ώστε να διασφαλιστεί ότι καμία χώρα δεν θα αναγκαστεί να επιλέξει ανάμεσα στον αγώνα κατά της φτώχειας και στον αγώνα υπέρ του πλανήτη. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της στηρίζουν την ανάπτυξη καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων, όπως ρητρών χρέους σχετικά με την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή για τις πλέον ευάλωτες χώρες.
15. Η ΕΕ είναι μακροχρόνιος εταίρος των AMNK, στηρίζοντάς τα στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης. Ήδη, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της από κοινού ως «Ομάδα Ευρώπη» αποτελούν τον μεγαλύτερο χορηγό βοήθειας στα AMNK, παρέχοντας πάνω από 1,2 δισ. ευρώ με τη μορφή διμερούς επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας και συνεισφορών που διοχετεύθηκαν μέσω πολυμερών οργανισμών, το 2022. Στο πλαίσιο της στρατηγικής Global Gateway, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της, με την προσέγγιση «Ομάδα Ευρώπη», συνεργάζονται με τα AMNK μέσω επενδύσεων στους τομείς της ψηφιακής τεχνολογίας, του περιβάλλοντος, του κλίματος και της ενέργειας, των μεταφορών, της υγείας, της εκπαίδευσης και της έρευνας. Η ΕΕ χρηματοδοτεί επιλεγμένες στρατηγικές εμβληματικές πρωτοβουλίες που ωφελούν τα AMNK, όπως η πρωτοβουλία για τα παγκόσμια πράσινα ομόλογα, η «Πράσινη Γαλάζια Συμμαχία για τον Ειρηνικό», και προσπάθειες για την αντιμετώπιση της απειλής που συνιστά η μάζα των φυκών Sargassum στην Καραϊβική. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων παρέχει (από τον Δεκέμβριο του 2022) 3,47 δισ. ευρώ στα AMNK, με τη μορφή πιστωτικών γραμμών προς τοπικά πιστωτικά ιδρύματα για τη στήριξη των ΜΜΕ, τη χρηματοδότηση επενδύσεων σε υποδομές, καθώς και στους τομείς της ενέργειας, των υπηρεσιών, της υγείας, της εκπαίδευσης, της γεωργίας και της αλιείας. Η ΕΕ χρηματοδοτεί επίσης ένα πρόγραμμα ύψους 35 δισ. ευρώ για τη στήριξη των AMNK της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού καθώς και των παράκτιων χωρών, συμπεριλαμβανομένων του προγράμματος Biospace στην Καραϊβική, του προγράμματος BioScape στον Ειρηνικό, και στήριξης του ταμείου εταιρικής σχέσης για τα κρίσιμα οικοσυστήματα στον Δυτικό Ινδικό Ωκεανό.

16. Στο πλαίσιο του ανθρωπιστικού προγράμματος ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των καταστροφών, η ΕΕ στηρίζει εδώ και τρεις δεκαετίες την ενίσχυση των ικανοτήτων των εθνικών αρχών και των τοπικών κοινοτήτων να προβλέπουν τις φυσικές καταστροφές, να αντιδρούν σε αυτές και να ανακάμπτουν από τις επιπτώσεις τους, στις οποίες είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένα τα ΑΜΝΚ. Η συνεργασία στον τομέα αυτό θα ενισχυθεί με τη σύναψη μνημονίου συμφωνίας για τη διαχείριση του κινδύνου καταστροφών μεταξύ της ΕΕ και της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής, το οποίο θα υπογραφεί το 2024, και την έναρξη μιας σειράς διαλόγων ΕΕ-ΛΑΚ σχετικά με την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να υποστηριχθεί η έκκληση του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για την πρωτοβουλία «Εγκαιρες προειδοποιήσεις για όλους», ιδίως καλύπτοντας σημαντικά κενά δεδομένων για μετεωρολογικές και κλιματικές παρατηρήσεις από τα ΑΜΝΚ, διασφαλίζοντας ότι οι προειδοποιήσεις είναι κατάλληλες για τις τοπικές ανάγκες και διαδίδοντάς τες στους τοπικούς πληθυσμούς.
17. Πέραν αυτού, η ΕΕ εργάζεται μέσω της Global Gateway για την προσέλκυση και τη μόχλευση επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα σε ΑΜΝΚ. Η μόχλευση της επενδυτικής ικανότητας του ιδιωτικού τομέα αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα, η οποία επιδιώκεται με τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και του επενδυτικού κλίματος, την εξάλειψη των τεχνικών εμπορικών φραγμών, τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού και τη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων για την προσέλκυση κεφαλαίων. Μέσω αυτού του πλαισίου δράσης, το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη+ (ETBA+) παρέχει εγγυήσεις σε επενδυτές του ιδιωτικού τομέα μέσω ιδρυμάτων αναπτυξιακής χρηματοδότησης.

18. Η νέα συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της με μέλη του Οργανισμού Κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΟΚΑΚΕ) υπεγράφη τον Νοέμβριο του 2023. Η εν λόγω συμφωνία είναι ιδιαίτερα σημαντική για τα ΑΜΝΚ, καθώς σχεδόν όλα είναι μέλη του ΟΚΑΚΕ. Θέτει υψηλό επίπεδο φιλοδοξίας για τη συνεργασία ΕΕ-ΟΚΑΚΕ σε βασικές κοινές αρχές όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η δημοκρατία, η ειρήνη και η ασφάλεια, η ανθρώπινη και κοινωνική ανάπτυξη, η κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον, καθώς και η μετανάστευση και η κινητικότητα. Όσον αφορά τα ΑΜΝΚ, η συμφωνία εταιρικής σχέσης παρέχει ένα πλαίσιο για να προωθηθούν και να επηρεαστούν παγκόσμιες πρωτοβουλίες, καθώς και για να αξιοποιηθεί και να δημιουργηθεί συναίνεση επί των πλέον κρίσιμων για αυτά θεμάτων, με την ΕΕ και σε παγκόσμια κλίμακα, σε πνεύμα εταιρικής σχέσης. Τα τρία νέα περιφερειακά πρωτόκολλα —μέρος της συμφωνίας εταιρικής σχέσης— θα διευκολύνουν ανταλλαγές και συνεργασία που ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τη δυναμική κάθε περιφέρειας. Αυτή η νέα προσέγγιση επιτρέπει την ενίσχυση της συνεργασίας σε όλες τις περιφέρειες σε ζητήματα που είναι καίρια για τα ΑΜΝΚ, όπως η κλιματική αλλαγή, η προστασία του περιβάλλοντος και η διακυβέρνηση των ωκεανών. Οι συμφωνίες οικονομικής εταιρικής σχέσης (ΣΟΕΣ) που έχει υπογράψει η ΕΕ με τους εταίρους έχουν να επιδείξουν θετικό αντίκτυπο στις οικονομίες των εν λόγω χωρών. Από τα 33 κράτη του ΟΚΑΚΕ που διαθέτουν ΣΟΕΣ με την ΕΕ, τα 21 είναι ΑΜΝΚ. Η ΕΕ καλωσορίζει στη ΣΟΕΣ ΕΕ-Ειρηνικού το Νιούε, την Τόνγκα και το Τουβαλού που επίκειται να ολοκληρώσουν τη διαδικασία προσχώρησής τους. Η ΕΕ προσβλέπει στην ανάπτυξη μιας συνολικής και αμοιβαία επωφελούς σχέσης με τα ΑΜΝΚ πέραν της υφιστάμενης συνεργασίας. Η ΕΕ θα εργαστεί για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ΑΜΝΚ και άλλων νησιών, ιδίως των εξόχως απόκεντρων περιοχών και των υπερπόντιων χωρών και εδαφών της ΕΕ, με τις οποίες έχουν ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά.
19. Όσον αφορά το μέλλον, η ΕΕ θα οικοδομήσει την εταιρική της σχέση με τα ΑΜΝΚ μέσω της συνεργασίας και του διαλόγου, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις παγκόσμιες προκλήσεις, την τεχνική βοήθεια και τη στήριξη για την ανάπτυξη ικανοτήτων, με βάση τις συμφωνίες κατά τη διάσκεψη κορυφής του 2023 για τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης και κατά την 4η διεθνή διάσκεψη για τα ΑΜΝΚ, ώστε να διασφαλιστεί η επιτυχία της διάσκεψης κορυφής για το μέλλον τον Σεπτέμβριο του 2024, και να υποβληθούν τα αποτελέσματα στην 4η διάσκεψη για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης.

20. Η ΕΕ προσβλέπει στην 4η διεθνή διάσκεψη για τα AMNK και στο επόμενο πρόγραμμα δράσης για τα AMNK με την ουσιαστική συμμετοχή όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων της κοινωνίας των πολιτών, του ιδιωτικού τομέα, της ακαδημαϊκής κοινότητας και της νεολαίας. Είμαστε έτοιμοι να συμβάλουμε στην υλοποίηση του προγράμματος δράσης, μέσω της συνεργασίας σε τομείς προτεραιότητας όπως η κλιματική αλλαγή, η ενέργεια και το περιβάλλον, η γαλάζια και πράσινη οικονομία, η ένταξη των AMNK στις παγκόσμιες αγορές, η επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια, η ευκολότερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση και επενδύσεις για το κλίμα, την ανάπτυξη και την προσαρμογή.
